

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

38. An non obstante decreto supradicto Concilij Tridentini sess. 23. c. 5.
de refomat. suppleat hodie Summus Pontifex jurisdictionem in aliquo
casu, ut Sacerdos non approbatus ab Episcopo possit ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](#)

In ordine ad Sacram. Ref. XXXVIII. 47

prohibet, ne deinceps vlli Sacerdoti liceat, quemlibet alteri Sacerdoti commissum, ad penitentiam suscipere, sine eius consensu, cui prius se compromisit: nam dicto, inquit, deinceps, & similes denotant constitutiones, in quibus ponuntur, præterea non comprehendere. Nec obstat quod ante Urbanum II. qui floruit circa annum millesimum centesimum, Calixtus I. & Dionyius I. quorum ille floruit anno 228. hic 250. statuerint, ne villus Sacerdos alterius Parochia substitutus iucaret: qui propter ea vnicuique Parochio suam assignant Parochiam. Non, inquam, hoc obstat: quia potuit hoc statutum non esse vniuersale; sed solum comprehendere eos, quibus fuerant per Parochias assignati subditi. Saluator autem hoc in nostro modo: quoniam initio ob paucitatem Sacerdotum, nulla era Ecclesia prohibito: quia non existente, qui quis Sacerdos iure diuino poterat quoscumque ad se sponte accedentes absoluere.

In hoc fo. 11. Secundo saluat, quod summus Pontifex possit ex ea, & quolibet Sacerdote, cui sponte se submitit, absoluere foli: nam quilibet Sacerdos iure diuino habet potestatem absoluendi quocumque voluntarie se submittere, modo non sit ab Ecclesia prohibita, & sit, ita: sed Summus Pontifex a nullo prohibetur posse, quin se voluntarie submittat, cuicunque ample voluerit, cum nullum habeat in terris supernis. Nec est eadem ratio de potestate excommunicandi: quia cum haec concernat forum, contentiousum non est communicata nisi Summo Pontifici, quam nequit contra se ipsum alteri communicare.

11. Tertio saluat, quod omnes Apostoli iure diuino accepit hanc potestatem absoluendi quocumque ad se sponte accedentes: nam illam accepit cum omni plenitudine à Christo, nec fuit illis à Petro ad certa peccata, certasque personas limitata.

In hoc fo. 13. Quarto saluat, cur omnes Sacerdotes in articulo in culto, & periculo mortis plenam habeant potestatem absoluendi quocumque à quibuscumque delictis: nam tunc celsante Ecclesia prohibitione, iure diuino omnes habent hanc potestatem, quam neque Ecclesia prohibere potest, cum non sit Ecclesia communicata potestas in destructionem; sed in edificationem animatum.

In hoc fo. 14. Quinto saluat, cur omnes Sacerdotes, vt communis Scholasticorum opinio ferri, potestatem habent, quocumque absoluendi à peccatis venialibus, & mortalibus alias rite confessi: quia cum neutra sunt necessariò subicienda clavis Ecclesie, prohibito de non confitendo nisi proprio Sacerdoti, non confitetur cadere, nisi super ea, quae sunt necessariò confitenda.

RESOL. XXXVIII.

An non obstante Decreto supra dicto Concilio Trid. fo. 23. cap. 15. de reformat. supplici hodie Summus Pontifex iurisdictionem in aliquo casu vt Sacerdos non approbatu ab Episcopo possit excipere confessiones?

Et quando Sacerdos excipit Episcopi confessiones, unde habent iurisdictionem?

Et ali quinque diversi casus sequi contingent in praxi: discutuntur in lexu sua Resolutionis, circa iurisdictionem Confessarij Episcoporum, Cardinalium, & familia illorum, & eisam Prelatorum Regularium pro eligentibus sibi meipisis Confessariis. Ex part. 8. tract. 1. Ref. 85.

§. 1. DE Sacerdotibus excipientibus confessio Intra in Re-
nes in articulo mortis latius dicemus. Inclusum
frat, nunc aliquos casus adducam & idem alio- bus que hic
certum esse Summum Pontificem, vigore cap. fo. 4. & 42. & 43.
de pene remissi præbuisse Sacerdotibus iurisdi-
ctionem confundendi Episcopos. Et idem Opatodus
de Sacrament. tract. de Pene. diff. 10. quæst. 2.
num. 18. sic ait. Quæres, quando Sacerdos excipit
Episcopi confessionem, unde habet iurisdictionem?
nem, siquidem nec necessaria est, nec illam ex vi
ordinationis, habet? Respondeo. Etiam quod
hunc actum confessionis necessariam esse iurisdi-
ctionem: cùmque talis Sacerdos accipit ab Eccle-
sia, & à Summo Pontifice, saltem per tacitum con-
fessum, ut habet cap. ne pro dilatione, extrâ de po-
nitentia, & remissi. vbi Gregorius IX. permittit
Episcopos, vt possint sibi prouidura eligere Con-
fessarium. Ex quo collige, quod talis Confessarius
non ab Episcopo, cuius excipit confessionem, sed à
Summo Pontifice accipit clauem iurisdictionis. Ita
Opatodus, cui etiam adde Machadum tom. 2. lib. 4.
p. 6. tract. 1. docum. 1. fo. 2.

2. Notandum est tamen hic cum Eminentissimo Lugo de sacrament. Penitent. diff. 9. scil. 1. n. 3. Episcopos uti posse dicto priuilegio, etiamsi ver-
sus in curia Pontificis, quia concessio generalis
est; & licet habent apud le Religiosos, qui ex fa-
cultaate Papæ possint absoluere, possint tamen
alium sibi eligere, qui tales facultatem non habe-
ret. Nomine autem Episcoporum comprehendun-
tur ibi alii Praelati superiores exempti; quia ita
voluit Pontifex, & expressit in eodem indulto:
quales sunt Abbates, exempti, & immediati Pon-
tifici, & alii, qui habent similem iurisdictionem
quasi Episcopalem: non tamen intelligitur Vice-
arius Episcopi, neque etiam Parochi, qui non sunt
Praelati, & multo minus Abbatissæ, licet sint
exemptæ, quia hec non habent iurisdictionem Epis-
copalem, nec nomen Praelati. Eodem indulto Sup. hoc in
gaudent Praelati Regulares, praeterea Generales,
& Provinciales, imò, & Superiores locales, qui
etiam sunt Praelati, & habent iurisdictionem in
viro foro. Et haec omnia, ne citato, docet Lu-
go vbi supra.

3. Sed difficultas est, an hodie Pontifex, stante dicto decreto Concilij Tridentini sess. 23. cap. 15. o-
ftribuit etiam iurisdictionem Sacerdotibus, vt pos-
sint eligi ab Episcopis extra suam Diœcesim, non
obstante quod non sint approbati. Et aliqui affir-
matue telponent, negantes in dicto decreto Con-
cilij inclusos esse Episcopos. Et ita tenent Docto-
res, quos ego citavi in 3. part. tractat. 2. resolut. 3.

Sed non est recendum à contraria sententia, nemp Episcopos includi in verbis Concilij, vt
annuit Gregorius XIII. & declarauit sapientia sacra Congregatio Concilij. Et nos, qui scribimus Romæ, de dictis declarationibus dubitare non
possimus; scimus enim veras esse, nisi voluntariè
velimus in luce meridianâ cœcute. Et hanc sen-
tentiam docent communiter Doctores, quibus
addo Dominum meum Cardinalem de Lugo de
sacrament. Penitent. diff. 2. scil. 1. num. 3. vbi sic ait
Inferitur secundo Praelatos, & Episcopos secularis.
eo decretu comprehendi, ita vt licet a iure habeant
facultatem eligendi Confessariorum idoneum, non
possint eligere, nisi vel Parochum, vel approbatum
ab Ordinario; quia omnes alii declarantur ab Ec-
clesia non idonei. Ita Suarez in presenti, disp. 28.
scil. 4. num. 7. qui dicit ita declarasse Gregorium
XIII. cuius verba refert infra scil. 6. num. 7. Co-
ninck in presenti, disp. 8. dub. 7. n. 50. & alij com-
muniter, non quia auferatur priuilegium, aut
facultas,

Quæ hic est
in tom. 7. tr.
1. Refol. 92. §.
Quoad ve-
rō & in aliis
eius primæ
not. & lego
etiam do-
ctrinam ref.
& §§. annor.
primæ post
seq. huius
Ref.

Qæ hic est
in tom. 7. tr.
1. Refol. 92.
§. 1. & 1. & in
tom. 1. tr. 3.
Refol. 2.
§. Quæro
quarib. & in
Refol. §. Sed
hic quareo,
ad medium,
& in aliis
earum an-
notationib.

Et pro con-
tentio à vers.
Inferitur se-
cundò, &
huius texus
in Ref. seq.

§. Septimus
casus ad me-
dium, ver.
Idonei au-
tem, & in

48: Tract. I. De Potestate Pontificis

tom. 1. §. 5. facultas, quam Prælati habebant eligendi Confessio-
ad medium. idem sit, & quia non sit de cætero Confessorius idem.
¶ Deinde.

Ita Lugus. Idem etiam docet Amicus tom. 8.
disput. 15. sect. 2. num. 58. Præpositus in 3. part.

quod. 7. de ministeriis sacramenti. quæst. 8. disp. 2. num. 7.
Tannerus tom. 4. disp. 6. quæst. 9. amb. 3. n. 50. & 52.

& alii.

4. Secundus casus erit, an si Episcopus iniuste
denegat approbationem Regularibus pro audiendis
confessionibus, an, inquam, tunc Summus Ponti-
fex præbeat ipsi jurisdictionem audiendi confes-
siones? Et affirmatur respondent plures, quos ego
citanus in part. 3. tract. 2. resolut. 2. quod probatur
primum ex Clementina, Dudum, §. statutis, de se-
pulturis, vbi Episcopo nolente tribueretur licetiam
prædictis Regularibus præsentibus a suis Provinci-
bus, &c. modo, quo ibi præscribitur, Pontifex
concedit; cui Clementina non derogat Tri-
dentinum, quia per clausulam generalem non suffi-
cienter confessus alteri iuri derogari. Secundum venia
petita, & iniuste negata confessio concessa. Et hanc
sententiam probabilem existimauimus in part. 4. tract. 4.

resolut. 200. & tanquam probabilem docet, & de-
fendit Ludovicus à Cruce in Bull. Cruciatæ, disp. 1.
cap. 2. dub. 19. num. 3. & seqq. respondens ad
contraria.

5. Sed ego nunc talem opinionem prorsus non
admitto. Dico igitur externam approbationem
Episcopi esse etiam pro Regularibus ita necessaria-
riam, vt quanvis iniuste negetur, ij nec licite, nec
valide abfique ea possint confessiones audire. Ita
sentient Nugnus, & Sylvius in 3. part. D. Thomas,
quæst. 8. artic. 6. Vasquez, quæst. 93. artic. 3. dub. 3.
Suarez disput. 28. sect. 5. Coninck disput. 28. dub. 7.
Lugus disput. 21. sect. 5. Pitigianus in 4. disput. 17.
quæst. 1. artic. 4. dub. 4. Fillius in tract. 7. num. 257.
Barbola in collectan. tom. 3. part. 2. lib. 3. in Clement.
Dudum, numer. 8. Homobonus in consil. par. 3.
responso 124. Taurinus tom. 2. disput. 6. quæst. 12.
num. 6. Floronius in casu. refernat. part. 1. cap. 4. §. 16.
num. 2. Valerus in dffer. var. fori, verb. nullitas,
dffer. 5. num. 2. Bordonus tom. 1. variar. resolut. 36.
quæst. 1. aliquo vi plurimum. Et in praxi ita feruatur.
Patet expreſſe ex verbis Concilij, sanc̄o idem di-
clum est: Nullum etiam Regularum. Et expreſſe:
Privilégis non obstantibus. Quare renovata sunt illa
privilegia, quanvis ex dispositione iuris, & in cor-
pore iuris inserta: quia id planè sonat noua lex &
dispositio Concilij Tridentini. Inò in eadem Cle-
ment. Dudum, ea iuris dispositio restituatur ad
illos ministros, qui erant necessarij pro multitudine
populi: cuius necessitatis iudicium spectabat quo-
ad Episcopum. Ergo, &c.

Sup. hoc sup-
ra ad me-
dium §. Sed
disputat, a
vers. Inferunt
secundo hu-
ius Ref. &c.

6. Itaque dicendum est, Regulares in tali casu
non posse Confessarios excipere, quia Concilium
nullum vult reputari idem, qm huiusmodi ap-
probationem non obtineat, etiam Religiosum, qua-
loquendi forma significat non sufficere etiam pe-
tuiss, sed requiri re ipsa obtinere, nec verum est li-
centiam debitar, etiam iniuste negatam, censeri
concessam, vt etiam supra diximus.

7. Ad argumenta in contrarium adducta, dico,
quod licet nihil aliud possemus respondere; posse
dici, quod sufficienter derogetur isti priuilegio, cum
Concilium derogat priuilegiis. Secundum tamen dico
quod vt vi constitutionis Concilii Tridentini Reli-
giosus non possit excipere Confessiones secula-
rium, Episcopo etiam iniuste negante approba-
tionem, non sit opus derogare Clementinæ citatae:
pro quo notandum, in prædicta Clementinæ Supe-
rioris Prædicatorum & Minorum non debere præ-

Tentare suos, vt solū per Episcopum iudicentur
idonei ad confessiones excipendas, sed vt Episcopus
concedat facultatem illas excipiendi, atque adeo, vt illis det jurisdictionem, quo iniuste
negante eam concedit Pontifex. Hæc clarè patet
ex textu: vnde ea Clementina non agit de eo, de
quo Tridentinum cap. citato, & utrumque ius opti-
mè potest simul consistere vt videlicet, si præ-
tentat iuxta modum in Clementina prescriptum
Episcopus nolit jurisdictionem concedere, eo ipso
concedat Pontifex, cuius tamen jurisdictionis alter-
termodo obtinenda non sunt capaces post
Tridentinum, nisi præcedat Episcopi approbatio.
Vbi obiter.

8. Adiutte per hanc approbationem non dari eo
ipso jurisdictionem, sed solū Sacerdotem auctorita-
tis iure iudicari capacem, cui possit jurisdictione Pa-
storibus vel alteri delegari. Patet, quia constat va-
rios Religiosos ita approbari ab Episcopis, vt tam
iurisdictione eis immediate conferatur a Ponti-
fice. Confirmatur, quia varijs statim post approba-
tionem possunt absoluere a variis casibus, à quibus
Episcopi absolvere nequeunt: ergo signum est per
approbationem, præcisè ibi sustento, non con-
ferit jurisdictionem sed personam auctoritatim &
iuridice declarari capacem, qui jurisdictione delgetur,
ergo, &c.

9. Et tandem non deseram hic adnotare cum
Cardinali de Lugo de sacramentis. Penitent. disp. 2.
sect. 3. num. 55. Sententiam contrariam Nauatri,
& aliorum supra relatum, eriamus probabilis iller,
ad proximam tamē parum, aut nihil posse condu-
cere: quia facultas illa Prælatus Regularibus con-
cessa exponendi ad confessiones eos, quos præfe-
tatos Episcopos nollet acceptare, concessa quidem
fuit cum multis limitationibus, quæ haben-
tur in dicta Clementina, Dudum, de sepulturis;
præterit, quod renuente Episcopo aliquem ex
sibi præsentatis admittere, Prælatus regularis alium
illius loco debeat subrogare. Item: quod non
plures præsententur Episcopo, quām sit necessarij:
led numerus, inquit, per longum alludendum
rum ad huiusmodi officium exercendum, eis de-
bet prout viuicitas cleri, & populi, ac multitudine,
vel paucitas exigit eorumdem. Quæ limitationes licet
solū procedat quoad privilegium ibi concensem,
& non de facto, quia de facto Religiosus idoneus
ius habet, vt approbent, licet non sit necessarij,
vt supra vidimus: qui tamē volunt vt priuile-
gio illius Clementinæ, deberent illo vi cum illa
limitatione ibi posita. Potest autem Episcopus
semper, aut fere semper dicere, se nolle approbare
illos Regulares, quia pro numero penitentium
illius loci non sunt necessarij plures pro nunc:
cuius contrarium in praxi probare difficultum
erit, atque adeo in praxi non video, quomodo
possit utilis esse illa sententia, enī assertio alium
de non deferunt, nisi ad irritandos, & exacer-
bando Episcoporum animos contra personas re-
gulares. Et idem caueant Regulares a supradicta
Nauatri, & aliorum sententia; alioquin in eorum
damnum, & Religionis tristes tragedias susci-
tabant.

10. Terius casus erit, de Sacerdotibus excipi-
tibus confessiones Dominorum Cardinalium; sed
contrarium assertit Azorius tom. 2. lib. 4. cap. 5.
quæst. 16. non desunt tamen Doctores contra ipsum
sentientes, quos ego citati in part. 5. tractat. 2. re-
futatur. 10. sed falso dicendum erit, p. Cardina-
les eligere Confessarios non approbatum à suo
Episcopo, dummodo sit eius commensalis. Et ita
docet Ludovicus à Cruce in Bull. Cruc. disp. 1. cap. 2.
dub. 23.

Quæ nunc
inveniuntur
in tom. 9. 11.
7. Ref. 47. &
in to. 1. 11. 3.

In ordine ad Sacramen. Resol. XXXIX. : 49

test illa absolvere ex iurisdictione delegata Summi Resol. 15. & Pontificis, quamvis hoc neget Ludovicus à Corte, ^{in m Ref.} in Bullam Cruci. diffit 1 cap 2. dñe. 3. numer. 13. annotatione vbi sic sit. Omnes igitur prædicti Auctores cōd. num. & si-
veniunt, posse quilibet Sacerdotem, etiam non quatenus in
approbatum, validè de peccatis venialibus ab ^{tom. 1. tr. 4.} Ref. 10 &
vere, etio dissident ipsi in explicanda ratione. hic infra in
Ego autem triam tantorum Patrum authoritas Resol. 1.
mea quasi astrinxat i. em ferire, ratione ramen. Sed circa.
ac iustitia cogor ab eorundem sententia discedere, cursum in fi-
& o. positam amplecti. Atque in primis, videtur mihi voluntarie dictum ex communis illa senten-
tia, quod præceptum confessionis annue obliget medium §. 2.
so um ad mortalium confit. onem inferri, quod cum Salas
valide possit simplex Sacerdos à peccati venialibus
absolvere; immo si attendamus Concilium Tri-
dentinum, dum ait nullam esse abolutionem,
quam Sacerdos in eum profert. In quem ordinariam, seu delegatam non habet iurisdictionem, con-
trarium potius sentiendum est; Concilium enim non ulti-
nguit de mortalibus, aut venialibus. Pre-
terea, cum absolute sacramentalis sit actus iudi-
cialis, ut utriusque Concilij Florentini, ac Tri-
dentini decretis ostensum est supra; iudicium au-
tem nequeat validè exerceri absque iurisdictione,
consequenter nemo potest etiam a venialibus va-
lide, & sacramentaliter absolvi a non habente
jurisdictionem.

2. Nec obstat, si dicas, quecumque Sacerdoti licitum esse a venialibus absolvere ex concessione à Summis Pontificibus orta, & ex eorundem ratio-
ne continuta, ut tenet Suarez ^{num. 10.} quia mihi non satisfaci, sed videatur potius voluntarie dictum: debuisse namque in me-
dium producere textum aliquem, vel autho-
ritatem saltem unius, duorumve Doctorum gravium
ex antiquis, qui dignè posset attestari, hanc iu-
risdictionem fuisse vnuquam ab Ecclesia simplici
bus Sacerdotibus collatam. Fatur autem Navar-
rus statim citandus se textum, authorem similem
nullibi legisse, sicut nec ego legi. Immò Suarez
licet affirmit antiquos Doctores supponere huius
modi confutendum, ipse tamen nullum talem
in sua opinionis favore adducit. Ac similiter,
nec agnosco nunc esse in vsu hanc confutacionem,
ut Sacerdos nondum ab Ordinatio admissus ab-
solvatur etiam a venialibus; quin potius Faventius
ibi supra, num. 76. arbitratur, quod si quis id
attentaret, nihil faceret, & peccaret saltem ve-
nialiter, quippe committeret sacrilegum, in re
tamen leví. Vnde ipse conflanter nostram tuer
sentientiam. Et quasi nobiscum sentit etiam Na-
varrus in cap. placuit de penitentia, dif. int. 6.
num. 21. Nec simpliciter diligenter audet Me-
dina de quaest. 40. C. de confess. non necessitate, sed
voluntate facta. Fatur etiam item Suarez sub
num. 1. oppositum reddi satis incertum post Tri-
dentinum, saltem quoad Sacerdotes non exposi-
tos, quoniam esto ad indicandum de venialibus
non sit necessaria magna scientia, ad discernen-
dum tamen venialia a mortalibus aliqua profectio
necessaria est. Atque hinc in factu necessarium esse
vt is, qui de venialibus indicatus est sine potes-
tate circa mortalia, sciat discernere inter lepram,
& lepram, id est, inter venialia, & mortalia;
ac proinde posset hac de causa in illo exigi ap-
probatio.

RESOL. XXXIX.

Enumerantur alii casus, in quibus Pontifex supplet
iurisdictionem, vt Sacerdos non approbatus an-
dat confessio. Ex part. 8. tract. 1. Resol. 86.

Q^uuartus casus est de Sacerdotibus exci-
piens Confessiones peccatorum ve-
nialium, vel mortalium, que iam confessa fue-
runt cum approbato: nam simplex Sacerdos po-

Tom. 111.